

Pomoc uchodźcom świadczona była w ramach projektów *Warszawa Wielokulturowa IV* i *Razem przeciwko dyskryminacji* współfinansowanych przez miasto stołeczne Warszawa, grantowi instytucjonalnemu od Fundacji im. Stefana Batorego oraz na podstawie **umowy z Szefem Urzędu ds. Cudzoziemców** (nieodpłatna pomoc prawna na podstawie Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP). W trzecim kwartale 2019 r. w ramach **dyżurów prawników i doradców międzykulturowych udzielono porad 216 osobom w 457 sprawach**. 259 spraw dotyczyło osób w procedurze o udzielenie ochrony międzynarodowej, 65 spraw – osób w procedurze powrotowej, 66 – osób, które uzyskały ochronę uzupełniającą, 13 – status uchodźcy, 29 – pobyt stały, 25 – zgody na pobyt ze względów humanitarnych. Porad udzielono 106 kobietom i 110 mężczyznom. Poradami objętych było 338 dzieci. Najwięcej klientów, którym udzielono porad pochodziło z Czeczenii – 101, z Ukrainy – 31 osób oraz Tadżykistanu – 11, Kirgistanu – 10, Rosji – 9 i Białorusi – 8; udzielono także pomocy po 5 osobom z Afganistanu, Gruzji, i Iranu, 4 osobom z Kongo, 3 osobom z Armenii. W pozostałych przypadkach pomoc została udzielona osobom pochodzącym z: Algierii, Bangladeszu, Bułgarii, Burundi, Gabonu, Ghany, Inguszetii, Iraku, Kazachstanu, Libii, Libanu, Nigerii, Nepału, Pakistanu, Republiki Środkowoafrykańskiej, Sri Lanki, Sudanu, Turcji, Ugandy i Uzbekistanu.

Pomoc dobrowolnym migrantom świadczona była w ramach projektów *Warszawa Wielokulturowa IV* i *Razem przeciwko dyskryminacji* współfinansowanych przez miasto stołeczne Warszawa oraz dzięki grantowi instytucjonalnego Fundacji im. Stefana Batorego. W trzecim kwartale 2019 roku udzielono pomocy **105 osobom w 135 sprawach**. W 69 sprawach porady udzielili doradcy, a w 66 – prawnicy. Porad udzielono 62 kobietom i 43 mężczyznom. Poradami objętych było 40 dzieci. Najliczniejszą grupę dobrowolnych migrantów odwiedzających SIP stanowili Ukraińcy – 60 osoby w 74 sprawach. W pojedynczych sprawach porad udzieliliśmy cudzoziemcom pochodzącym z niemal wszystkich kontynentów świata.

W ramach **Centrum Wolontariatu** odbyło się 10 wizyt lekarskich w obecności tłumacza. Poza tym, wolontariusze towarzyszyli cudzoziemcom podczas załatwiania spraw w urzędach (21) oraz innych spraw integracyjnych związanych z codziennym funkcjonowaniem w Polsce (27).

W ramach realizacji finansowanego ze środków budżetu m. st. Warszawa projektu **Wolontariusze na rzecz Migrantów**, kontynuowano szkolenia mające na celu podnoszenie kompetencji wolontariuszki i wolontariuszy SIP. W okresie sprawozdawczym odbyły się zajęcia z języka rosyjskiego, dotyczącego słownictwa medycznego oraz podstawowej wiedzy z zakresu psychiatrii. Odbyło się także szkolenie rozwijające kompetencje wychowawcze wolontariuszki i wolontariuszy SIP pracujących z dziećmi i młodzieżą. Tematem zajęć było wyjaśnienie przejawów oraz praktycznych modeli pracy z dziećmi i młodzieżą z zespołem stresu pourazowego. Warsztaty zostały prowadzone przez Antoniego Strzemiecznego, pedagoga i doświadczonego wychowawcę MOS nr 1.

W trzecim kwartale 2019 roku w rozpoczęto działania w ramach kolejnej edycji projektu **Dzieci w międzykulturowej Warszawie** finansowanego ze środków budżetu m. st. Warszawy. W Ośrodku dla Cudzoziemców mieszczącego się przy ul. Księżnej Anny 24 w Warszawie odbyły się warsztaty krawieckie dla dzieci. Łącznie w okresie sprawozdawczym odbyło się pięć warsztatów krawieckich, podczas których wraz z wolontariuszkami SIP oraz krawcową dzieci uszyli poduszki metodą patchworkową. We wrześniu razem z dziećmi odwiedziliśmy pracownię artystyczną malarza gruzińskiego Davida Patarai, gdzie odbył się warsztat plastyczny. W zajęciach brały udział dzieci z Ośrodka dla Cudzoziemców w grupie wiekowej od sześciu do dwunastu lat. Odbyło się pierwsze spotkanie z cyklu zajęć teatralnych, które miało na celu zapoznanie się dzieci z prowadzącymi.

We wrześniu, na zaproszenie Centrum Sztuki Współczesnej Zamek Ujazdowski, mieliśmy także wycieczkę z oprowadzaniem kuratorskim dla dzieci cudzoziemskich po wystawie *Dotknij sztuki*. Po oprowadzeniu odbyły się także zajęcia o charakterze edukacyjnym i artystycznym w warsztatach CSW.

W ramach projektu **Seniorzy w wielokulturowej Warszawie**, finansowanego ze środków budżetu m. st. Warszawy, 16 lipca odbyło się spotkanie seniorów z dziennego oddziału psychogeriatrycznego przy ul. Elbląskiej 35 z cudzoziemką z Ukrainy, która

opowiedziała o tradycjach kraju, z którego pochodzi.

25 lipca w ramach zajęć kulinarnych w CAM-ie przy ul. Twardej 1 odbył się Festiwal Bakłażana, podczas którego seniorzy zapoznali się z przygotowaniem dań z bakłażana typowych dla Ukrainy i Gruzji.

12 września w Klubie Promyk zorganizowaliśmy zajęcia artystyczne, podczas których uczestnicy własnoręcznie stworzyli pod kierunkiem artystki z Ukrainy tradycyjne konie ze sznurka jutowego.

Wzięliśmy udział w Warszawskich Dniach Seniora, w ramach których zaproponowaliśmy seniorom warsztaty kulinarne. Pierwsze spotkanie, prowadzone przez panią z Ukrainy odbyło się 25 września w Bibliotece przy ul. Broniewskiego 9a. Drugie spotkanie odbyło się we współpracy z Ośrodkiem Pomocy Społecznej przy ul. Twardej 1 i prowadzone było przez cudzoziemki z Ukrainy i Czeczenii.

28 września braliśmy udział w Olimpiadzie Seniorów na Stadionie KS Polonii. W naszym stoisku oferowaliśmy spotkanie z panią z Indii, konkursy związane z kuchnią indyjską oraz degustacje herbaty i tradycyjnych dań z tego kraju. Przygotowaliśmy dla seniorów także zajęcia artystyczne prowadzone przez panią z Gruzji.

29 września zostaliśmy zaproszeni do zorganizowania stoiska w Strefie Zdrowia i Urody w Parku Kępa Potocka podczas pikniku „Pożegnanie lata”. Wspólnie z przybyłymi seniorami przygotowane zostały pod kierunkiem pani z Ukrainy sałatki typowe dla tego kraju.

W ramach projektu *No Detention Necessary* (finansowanego przez EPIM), mającym na celu ograniczenie detencji cudzoziemców i promowanie alternatyw do detencji kontynuowaliśmy poradnictwo prawne oraz wsparcie case-managementowe i psychologiczne dla osób zakwalifikowanych do projektu. W dniach **3-4 września** w Berlinie odbyło się spotkanie sieci EU ATD Network, w którym wzięły udział Katarzyna Słubik i Ewa Grzegorzółka.

17 września SIP wraz z platformą PICUM zorganizowało seminarium eksperckie nt. Najlepszego interesu dziecka w procedurze powrotowej. W seminarium wzięły udział 22 osoby, m.in. przedstawiciele MS, SG, IOM Polska, RPO, INP PAN.

We wrześniu 2019 zakończyliśmy projekt *FAB – Fostering Across Borders* realizowany we współpracy z IOM ze środków Komisji Europejskiej. Projekt miał na celu zwiększenie gotowości rodzin zastępczych do przyjmowania pod opiekę dzieci cudzoziemskich. Był on realizowany równolegle w Austrii, Belgii, Grecji, Luksemburgu, Polsce oraz Zjedno-

czonym Królestwie. 10 września Magdalena Sadowska wraz z Hanną Dobrzyńską z IOM wzięła udział w konferencji w Brukseli zamykającej projekt.

Kontynuowaliśmy realizację projektu *Budowa i wdrażanie innowacyjnych narzędzi ograniczających zjawisko pracy nierejestrowanej w instytucjach współodpowiedzialnych za minimalizację zjawiska „szarej strefy” na rynku pracy* finansowanego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Projekt finansowany jest z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój a jego liderem jest Centrum Analiz Społeczno-Ekonomicznych. Zespół projektu w składzie: Paulina Adamczak, Olga Dobrowolska, Ewa Grzegorzółka i Franciszek Jackl skupił się dopracowaniu podręcznika dla osób pracujących z osobami narażonymi na pracę w szarej strefie. Kontynuowano też prace nad szkoleniami w wersji online oraz stacjonarnymi, które będą najważniejszym i najbardziej trwałym produktem/efektem projektu.

Spotkania/ Konferencje/Szkolenia/Wydarzenia

3-6 lipca Aleksandra Pulchny reprezentowała SIP w strefie NGO podczas festiwalu "Open'er" w Gdyni;

25-26 lipca Magdalena Sadowska uczestniczyła w wyjeździe zorganizowanym przez UHCR w ramach „Age Gender and Diversity Participatory Assessment”. W trakcie wyjazdu uczestnicy spotkali się osobami ubiegającymi się o ochronę międzynarodową zamieszkującymi w Ośrodkach dla Cudzoziemców w Kolonii Horbów oraz w Białej Podlaskiej, a także w Strzeżonym Ośrodku dla Cudzoziemców w Białej Podlaskiej;

30 lipca Witold Klaus wygłosił referat „Perypetie definicji pracy przymusowej” podczas zorganizowanej przez Fundację La Strada konferencji „Światowy Dzień Walki z handlem ludźmi. Co jeszcze możemy zrobić?”;

16 sierpnia Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w I spotkaniu nieformalnej sieci organizacji pozarządowych i aktywistek działających na rzecz praw kobiet w Rosji, na Zakaukaziu, w Białorusi, Litwie i Polsce;

21 sierpnia Olga Dobrowolska poprowadziła webinarium dla stowarzyszenia Homo Faber na temat legalizacji cudzoziemców ze względu na pracę;

24 sierpnia Magdalena Sadowska wraz z Hanną Dobrzyńską z IOM przeprowadziły spotkanie informacyjne dla członków mniejszości wietnamskiej w Polsce na temat dzieci cudzoziemskich bez opieki w Polsce oraz procedur zostania rodziną zastępczą;

30 sierpnia Magdalena Sadowska wraz z Hanną Dobrzyńską z IOM przeprowadziły spotkanie informacyjne dla członków mniejszości ukraińskiej w Polsce na temat dzieci cudzoziemskich bez opieki w Polsce oraz procedur zostania rodziną zastępczą;

31 sierpnia Witold Klaus wygłosił referat „The so-called ‘Refugee Crisis’ in Europe – still a thing or already a part of history?” podczas Summer Education School – „The Emigration of Polish Jews between 1881-1939” zorganizowanej przez Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN oraz The Nissenbaum Family Foundation Educational Fund;

5 września Aleksandra Pulchny wzięła udział w spotkaniu organizacji pozarządowych z przedstawicielami Komitetu Monitorującego Rady Europy;

6 września Witold Klaus wziął udział w spotkaniu Konsorcjum organizacji działających na rzecz uchodźców i migrantów;

9 września Magdalena Sadowska wraz z Hanną Dobrzyńską z IOM wzięła udział w spotkaniu partnerów w Brukseli podsumowującym projekt FAB „Piecza zastępcza ponad granicami”;

10 września Magdalena Sadowska wraz z Hanną Dobrzyńską z IOM wzięła udział w konferencji w Brukseli zamykającej projekt FAB „Rodzinna piecza zastępcza ponad granicami”;

11 września Witold Klaus wystąpił z referatem „Wykluczeni z prawa. Tworzenie instytucji prawnych pozbawiających migrantów *de facto* lub *de iure* dostępu do prawa” podczas konferencji „Migracje w przestrzeni publicznej zorganizowanej przez Komitet Badań nad Migracjami PAN oraz Uniwersytet Wrocławski;

12 września Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w posiedzeniu komisji ekspertów Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur przy BRPO;

13 września Magdalena Sadowska wraz z Hanną Dobrzyńską z IOM przeprowadziły w Toruniu warsztaty dla organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej oraz rodziców zastępczych. Celem warsztatów było podniesienie kompetencji rodziców zastępczych oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej w zakresie sprawowania pieczy nad dzieckiem cudzoziemskim bez opieki;

13-14 września Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w warsztatach badawczych dotyczących potrzeb mieszkaniowych uchodźców na SWPS;

14 września Magdalena Sadowska wraz z Hanną Dobrzyńską z IOM przeprowadziły w Posadzie warsztaty dla rodziców zastępczych z powiatu konińskiego. Celem warsztatów było podniesienie kompetencji rodziców zastępczych w zakresie sprawowania pieczy nad dzieckiem cudzoziemskim bez opieki;

17 września Olga Hilik wzięła udział w spotkaniu pt. „Koordynator wolontariatu liderem zmiany w organizacji” w ramach Warszawskich Spotkań z Wolontariatem organizowanych przez Stowarzyszenie Centrum Wolontariatu;

17 września Małgorzata Jaźwińska wygłosiła prezentację na temat „Litygacja strategiczna w postępowaniu powrotowym z udziałem dziecka” na konferencji organizowanej przez SIP i PICUM;

17 września Aleksandra Pulchny i Magdalena Sadowska wzięły udział w seminarium dotyczącym najlepszego interesu dziecka w procedurze powrotowej zorganizowanym przez SIP i PICUM;

18 września Olga Dobrowolska przedstawiła prezentację na temat legalizacji pobytu i pracy cudzoziemców w Polsce na spotkaniu Rady ds. Integracji Cudzoziemców na Mazowszu;

20 września Olga Dobrowolska wzięła udział w szkoleniu HFPC „Prawo azyłowe i migracyjne”;

20 września Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w panelu dotyczącym sytuacji uchodźczyń w Polsce podczas XI Kongresu Kobiet;

26 września Aleksandra Chrzanowska wzięła udział w posiedzeniu BKDS ds. Cudzoziemców;

27 września Magdalena Sadowska oraz Katarzyna Słubik prowadziły szkolenie dla radców prawnych na temat polskiego ustawodawstwa i orzecznictwa dotyczącego ochrony praw dzieci-migrantów pozbawionych opieki w sprawach imigracyjnych. Szkolenie odbywało się w ramach „Seminarium Trauma. Szkolenie dla radców prawnych w przedmiocie prawa europejskiego dotyczącego dzieci-migrantów pozbawionych opieki” zorganizowanego przez Krajową Izbę Radców Prawnych w ramach programu TRALIM2 współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej;

30 września-1 października Aleksandra Chrzanowska i Witold Klaus przeprowadzili warsztaty poświęcone tematyce uchodźców, migrantów i praw człowieka w Żywieckiej Fundacji Rozwoju w Żywcu dla młodzieży ze Szkoły Waldorfskiej w Bielsku-Białej.

Publikacje

W. Klaus, M. Pachocka, *Examining the Global North Migration Policies: A “Push Out – Push Back” Approach to Forced Migration*, “International Migration” 2019, vol. 57(5), s. 280-293

W. Klaus, *Poziom (nie)bezpieczeństwa mieszkańców ośrodków dla uchodźców i jego postrzeganie*, w: K. Buczkowski, W. Klaus, P. Wiktorska, D. Woźniakowska-Fajst (red.), *Po*

co nam kryminologia? Księga jubileuszowa Prof. Ireny Rzeplińskiej, Wydawnictwo INP PAN, Warszawa 2019, s. 413-430

Wystąpienia publiczne/apele

16 lipca Jak Polska walczy z dyskryminacją rasową. Shadow report SIP dla ONZ:

<https://interwencjiprawna.pl/jak-polska-walczy-z-dyskryminacja-rasowa-prezentujemy-shadow-report-dla-onz/>

30 lipca Komentarz SIP do sprawozdania Polski przed Komitetem przeciwko torturom ONZ:

<https://interwencjiprawna.pl/komentarz-sip-sprawozdanie-polski-przed-komitetem-przeciwko-torturom-onz/>

5 sierpnia Propozycja SIP wprowadzenia zmian w pracy UdsC (czytelnia akt):

<https://interwencjiprawna.pl/czytelnia-akt-proponujemy-wprowadzenie-zmian-w-pracy-urzedu-ds-cudzoziemcow/>

Media

4 lipca – radio [TOK.FM](https://www.tok.fm/) – wywiad z Witoldem Klausem nt. funkcjonowania Funduszu Sprawiedliwości;

6 lipca Aleksandra Chrzanowska i Małgorzata Jaźwińska wypowiedziały się dla Polityki na temat próby wykonania przez Straż Graniczną deportacji cudzoziemca, wobec którego Europejski Trybunał Praw Człowieka wydał tzw. interim measure:

<https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/spoleczenstwo/1798738,1,historia-czeczenskigo-uchodzcy-ktorego-polska-chciala-wydac-rosji.read?src=mt>

8 lipca – „Polityka” – wypowiedź Witolda Klausa nt. potrzeby wprowadzenia definicji tortur w polskim prawie karnym;

10 lipca – TVN24 – wypowiedź Witolda Klausa nt. projektu nowej polskiej polityki migracyjnej;

19 lipca – portal [ngo.pl](https://www.ngo.pl/) – tekst Witolda Klausa na temat projektu nowej polskiej polityki migracyjnej;

31 lipca Małgorzata Jaźwińska w „Analizach” Agaty Kowalskiej w Tok fm o detencji dzieci oraz nt. sprawozdania Polski przed Komitetem Przeciwko Torturom ONZ:

<https://audycje.tokfm.pl/podcast/79140,Dzieci-migrantow-w-zamknieniu-Polski-rzad-nie-widzi-problemu>

7 sierpnia Witold Klaus u Pawła Sulika w Tok fm - dyskusja wokół nowej „Polskiej Polityki Migracyjnej”: <https://audycje.tokfm.pl/podcast/79412,Czy-polityka-migracyjna-jest-mozliwa>

8 sierpnia w OC Media (ang. i ros.) przedruk artykułu Małgorzaty Łojkowskiej (Polityka) z wypowiedziami Aleksandry Chrzanowskiej i Małgorzaty Jaźwińskiej dot. próby wydalenia przez SG do Rosji Czeczena, któremu groziły tam tortury oraz wobec którego zapadło postanowienie ETPCz w trybie zarządzenia tymczasowego:

<https://oc-media.org/a-chechen-refugee-poland-wants-to-give-up-to-russia/>

<https://oc-media.org/ru/istoriya-chechenskogo-bezhenca-kotorogo-polsha-sobiraetsya-vydat-rossii/>

9 sierpnia Olga Dobrowolska udzieliła wywiadu dla niemieckiego magazynu BuzzFeed na temat sytuacji na rynku pracy, wycisku, naruszaniu praw człowieka oraz dyskryminacji w stosunku do cudzoziemców z Ukrainy w Polsce;

13 sierpnia wypowiedź Witolda Klausa w artykule o nowej polityce migracyjnej Polski w Balkaninsight: <https://balkaninsight.com/2019/08/13/new-polish-migration-policy-seen-enshrining-xenophobia/>

16 września Katarzyna Słubik udzieliła komentarza do artykułu Gazety Wyborczej: <https://www.pressreader.com/poland/gazeta-wyborcza-duzy-format-0552/20190916/page/13>